

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Par naftas produktu inventarizāciju un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšanu saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu **2025. gada 1. janvārī**

17.12.2024.

Saturs

I. Izmaiņas akcīzes nodokļa likmēs un ar to saistītās darbības	3
II. Inventarizācijas norises kārtība	4
III. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana	6
IV. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa	7

I. Izmaiņas akcīzes nodokļa likmēs un ar to saistītās darbības

1. 2025. gada 1. janvārī mainās akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem:

Naftas produktu veids	Akcīzes nodokļa likme	
	līdz 2024. gada 31. decembrim	ar 2025. gada 1. janvārī
	EUR	
Svinu nesaturošs benzīns* (par 1000 litriem)	509,00	532,00 ¹
Svinu saturošs benzīns (par 1000 litriem)	594,00	617,00 ²
Petroleja (par 1000 litriem)	414,00	439,00 ³
Dīzeļdegviela** (par 1000 litriem)	414,00	440,50 ⁴
Degvieleļļa*** (par 1000 litriem)		
Degvieleļļa (par 1000 kg)	15,65	67,50 ⁵
Dīzeļdegviela lauksaimniekiem**** (par 1000 litriem)	62,10	66,08 ⁶
Marķētā degviela** (par 1000 litriem)	60,00	108,50 ⁷
Marķētā degviela izmantošanai brīvostās un SEZ** (par 1000 l)	148,00	236,00 ⁸
Naftas gāzes un pārējie gāzveida ogļūdeņraži (par 1000 kg)	285,00	314,00 ⁹
Naftas gāzes un pārējie gāzveida ogļūdeņraži izmantošanai par kurināmo (par 1000 kg)	0,00	44,00 ¹⁰

* Tai skaitā svinu nesaturošs benzīns, kuram pievienots bioetanolis.

** Tai skaitā, ja ir pievienota biodīzeļdegviela, kas pilnībā iegūta no biomasas, vai parafinizēta dīzeļdegviela, kas iegūta no biomasas.

*** Degvieleļļa, kuras kolometriskais indekss ir mazāks par 2,0 un kinemātiskā viskozitāte 50°C ir mazāka par 25 mm²/s, tās aizstājējproduktiem un komponentiem.

¹ Likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu 174. punkts.

² Turpat, pārejas noteikumu 176. punkts.

³ Turpat, pārejas noteikumu 178. punkts

⁴ Turpat, pārejas noteikumu 180. punkts.

⁵ Turpat, pārejas noteikumu 184. punkts.

⁶ Turpat, 14.panta 2.² daļa.

⁷ Turpat, pārejas noteikumu 186. punkts.

⁸ Turpat, pārejas noteikumu 169. punkts, 2. apakšpunkts.

⁹ Turpat, pārejas noteikumu 182. punkts.

¹⁰ Turpat, pārejas noteikumu 188. punkts.

**** Tai skaitā dīzeldegviela, kurai ir pievienota biodīzeldegviela, kas pilnībā iegūta no biomasas, vai parafinizēta dīzeldegviela, kas iegūta no biomasas, un attiecīgie naftas produkti tiek iezīmēti (marķēti) saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 28. pantu, ja tos izmanto atbilstoši 18. panta piektajā vai 6.⁴ daļā minētajam veidam, mērķiem un nosacījumiem.

Naftas gāzei un pārējiem gāzveida ogļūdeņražiem **izmantošanai par kurināmo** inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz. Pozīcija nav ietverta inventarizācijas sarakstos un akcīzes nodokļa starpības aprēķina tabulā.

2. Persona, kurai ir spēkā esoša speciālā atļauja (licence)¹¹:
 - **reģistrēta saņēmēja** darbībai ar naftas produktiem,
 - naftas produktu **vairumtirdzniecībai**,
 - naftas produktu **mazumtirdzniecībai**,
- 2.1. **2025. gada 1. janvārī** inventarizē uzskaitē esošos faktiskos naftas produktu krājumus, kuriem mainās akcīzes nodokļa likme.
- 2.2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2025. gada 15. janvārim**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) iesniedz dokumentu "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)", kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos naftas produktu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt, izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumu.
- 2.3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2025. gada 14. februārim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.¹²

Inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav naftas produktu krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par naftas produktu apriti.

II. Inventarizācijas norises kārtība

3. Veicot naftas produktu krājumu inventarizāciju saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu, inventarizācijas norisē jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtību.¹³

4. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par attiecīgo naftas produktu saņemšanu, kurus parakstījusi par preču saņemšanu atbildīgā persona, jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas komersanta rīcībā. Jābūt pabeigtai visu

¹¹ Likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu 12.¹ punkts.

¹² Turpat, pārejas noteikumu 12.³ punkts.

¹³ [Grāmatvedības likums](#), Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumi Nr.887 "Grāmatvedības kārtības noteikumi".

attaisnojuma dokumentu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem atlikumiem.¹⁴

5. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma dokumenti par attiecīgo naftas produktu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad akcīzes nodokļa aprēķins jāveic un akcīzes nodokļa starpības summa jāsamaksā valsts budžetā par faktisko inventarizācijā konstatēto preču atlikumu.

6. Inventarizācijas rezultāti jāieraksta inventarizācijas sarakstos, ko sastāda vismaz divos eksemplāros, no kuriem vienu eksemplāru uzglabā katrā attiecīgo naftas produktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā.¹⁵ Sarakstu var sagatavot arī elektroniskā formā un uzglabāt to naftas produktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietā elektroniskā veidā, vienlaikus nodrošinot, ka pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma šie saraksti ir pieejami uzrādīšanai.

- Ja inventarizācijas saraksti tiek sagatavoti elektroniskā formā, tos paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai elektroniski apliecina ar grāmatvedības informācijas datorsistēmas vai citas informācijas sistēmas rīkiem uzņēmuma vadītāja noteiktajā kārtībā.¹⁶
- Inventarizācijas sarakstu sagatavo tā, lai visā tā glabāšanas laikā nezustu tajā ietvertā informācija, kā arī būtu iespējams radīt šī dokumenta atvasinājumu. Ja inventarizācijas sarakstu sagatavo elektroniski, izmantojot grāmatvedības datorprogrammu, nodrošina tajā iekļautās informācijas attēlošanu datora vai citas elektroniskas ierīces ekrānā cilvēklasāmā formātā.¹⁷

7. Ja inventarizācijas veicējam ir **vairākas naftas produktu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas**, inventarizācija jāveic un inventarizācijas saraksts jā sastāda katrā komercdarbības vietā. EDS dokumentā "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" jānorāda kopējais preču daudzums un akcīzes nodokļa starpības aprēķina summa katram naftas produktu veidam.

8. Inventarizācijas veicējs var izvēlēties šī metodiskā materiāla pielikumā piedāvāto inventarizācijas saraksta veidlapas paraugu vai inventarizācijas saraksta formu un sagatavošanas veidu izvēlēties patstāvīgi, ņemot vērā normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu un likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu [12.3](#) punktā noteiktās prasības.

9. Ja komersants iesniedz VID normatīvajos aktos noteiktos naftas produktu aprites pārskatus un akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā **atlikumā nav naftas produktu krājumu**, kuriem mainās akcīzes nodokļa likmes, tad dokuments "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" **nav jāiesniedz**¹⁸.

¹⁴ Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 887 "Grāmatvedības kārtošānas noteikumi" 84. punkts.

¹⁵ Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" pārejas noteikumu 12.3 punkts.

¹⁶ Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumu Nr. 877 "[Grāmatvedības kārtošānas noteikumi](#)" 89.6. apakšpunkts.

¹⁷ Turpat, 88. punkts.

¹⁸ Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" pārejas noteikumu 12.6 punkts.

III. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana

10. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinam esam sagatavojuši un aicinām izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumā iestrādātās akcīzes nodokļa starpības aprēķina formulas. Izmantojot pielikumā iekļautos inventarizācijas sarakstus, automātiski aizpildās akcīzes nodokļa starpības summas aprēķina tabula.

11. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinā jānorāda visu komersanta speciālajā atļaujā (licencē) norādīto darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

12. Komersantam ir jā sagatavo **viens kopējs nodokļa starpības aprēķins par visām speciālajā atļaujā (licencē) norādītajām darbības vietām. Ja komersantam ir vairākas speciālās atļaujas (licences), tad akcīzes nodokļa starpības aprēķins ir jā sagatavo viens kopējs par visām speciālajām atļaujām (licencēm) un tajās norādītajām darbības vietām.**

13. Lai korekti veiktu patstāvīgus akcīzes nodokļa starpības aprēķinus, lūdzam ņemt vērā akcīzes nodokļa likmes pirms un pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas 2025. gada 1. janvārī (skatīt tabulu šī metodiskā materiāla 1. punktā).

Akcīzes nodokļa starpību aprēķina pēc formulas:

$$S_A = (L_1 - L_2) : 1000 \times V, \text{ kur:}$$

S_A – akcīzes nodokļa likmju starpība (EUR);

L₁ – akcīzes nodokļa likme naftas produktiem (par 1000 litriem vai kilogramiem) ar 2025. gada 1. janvārī;

L₂ – akcīzes nodokļa likme naftas produktiem (par 1000 litriem vai kilogramiem) līdz 2024. gada 31. decembrim;

V – daudzums (litros vai kilogramos) konkrētam naftas produktam (litri atbilstoši to daudzumam 15°C).

Piemērs:

Akcīzes nodokļa starpības aprēķins par 3 500 litriem svīnu nesaturoša benzīna, kas 2025. gada 1. janvārī inventarizācijas laikā atrodas speciālajā atļaujā (licencē) naftas produktu vairumtirdzniecībai norādītajā vietā vai degvielas uzpildes stacijā (mazumtirdzniecībā).

Akcīzes nodokli svīnu nesaturošam benzīnam aprēķina:

$$S_A = (532,00 - 509,00) : 1\ 000 \times 3\ 500 = 80,50 \text{ EUR}$$

Tātad par 3500 litriem svīnu nesaturoša benzīna akcīzes nodokļa starpība ir **80,50 EUR**.

IV. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

14. Akcīzes nodokļa starpības aprēķins jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS.¹⁹

15. Dokuments "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" EDS ir pieejams sadaļā "Dokumenti" – "Izveidot jaunu dokumentu" – "Akcīzes nodokļa dokumenti" – "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" – "Taksācijas periodam, sākot ar 01.01.2022."

DOKUMENTU SARAKSTS

Izveidot jaunu dokumentu

Augšupielādēt dokumentu XML formātā

[Mans saraksts](#)

Pēc dokumentu grupas

[Visi dokumenti](#)

Akcīzes nodokļa dokumenti

[Mans saraksts](#)

[Pēc dokumentu grupas](#)

[Visi dokumenti](#)

Dokumentu grupa Akcīzes nodokļa dokumenti Notīrīt

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

Akcīzes nodokļa aprēķins (akcīzes nodokļa likmju maiņas gadījumā)

Taksācijas periodam, sākot ar 01.01.2022

¹⁹ Likuma "[Par nodokļiem un nodevām](#)" 15. panta pirmās daļas 3. punkts.

16. Atverot dokumentu, jāizvēlas akcīzes nodokļa likmes maiņas datums un tam piesaistītais preču veids, t. i., "01.01.2025. Naftas produkti", un akcīzes nodokļa maksātāja veids.

17. Inventarizācijas veikšanas datums un maksāšanas termiņš dokumentā tiks aizpildīts automātiski pēc akcīzes nodokļa likmes maiņas datuma un preču veida izvēles.

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

Pirmreizējs dokuments Precizējums

01 – Izvēlas:
01.01.2025. Naftas produkti

1. Periods

nodokļa likmes maiņas datums 01 01.01.2025 Naftas produkti

inventarizācijas veikšanas datums 02 01.01.2025

maksāšanas termiņš 03 14.02.2025

2. Ziņas par akcīzes nodokļa maksātāju

nodokļa maksātāja nosaukums 04

nodokļa maksātāja reģistrācijas kods 05

06 – Izvēlas:
Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm

nodokļa maksātāja veids 06 Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm

nodokļa maksātāja licences 07 BM , BV

Aizpildās automātiski

Par naftas produktu inventarizāciju 2025. gada 1. janvārī

18. Pretī katram naftas produkta veidam jāievada inventarizācijas rezultātā konstatētais kopējais (visās struktūrvienībās) attiecīgā produkta daudzums (litri vai kilogrami) un par šo daudzumu aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa. Iepriekš aizpildītie inventarizācijas saraksti un akcīzes nodokļa starpības aprēķina tabulas nav jāpievieno.

Ievada inventarizācijas rezultātā konstatēto kopējo naftas produktu daudzumu pa veidiem un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu

	Produkta veids	Vienotais nodokļu kods	Kopējais daudzums	Nodokļa starpības summa (EUR)
	1	2	3	4
08	Degviela (kilogrami)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
09	Degviela (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
10	Dīzeļdegviela (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
11	Dīzeļdegviela (traktortehnikai) (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
12	Marķēta dīzeļdegviela (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
13	Naftas gāzes (kilogrami)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
14	Petroleja (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
15	Svinu nesaturošs benzīns (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
16	Svinu saturošs benzīns (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
			Kopā	0,00

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

Pārbaudīt un saglabāt

Iesniegt

Dokumenta drukas versija

Iesniegt

- Dokuments pārbaudīts un saglabāts.

**Par naftas produktu inventarizāciju
2025. gada 1. janvārī**

Aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa par naftas produktiem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar šādiem rekvizītiem:**

Konta numurs: **LV33TREL1060000300000**

Saņēmējs: Valsts budžets (VID)

Reģistrācijas Nr. 90000010008

Saņēmēja iestāde: Valsts kase

BIC kods: TREL LV22

Pielikumā: Akcīzes nodokļa aprēķina tabula naftas produktu inventarizācijai 2025. gada 1. janvārī.

Kontaktpersonas VID Nodokļu pārvaldes Akcīzes daļā:

Jeļena Hmeļova, tālrunis 67120136

Modrīte Zeire, tālrunis 67120140

Aleksandra Lūse, tālrunis 67120142

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 17.12.2024.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 20.12.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID".